

Τίτλος Μαθήματος	Ναυτικό Δίκαιο				
Κωδικός Μαθήματος	ΕΔΙ 62				
Τύπος μαθήματος	Επιλογής				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Εξάμηνο φοίτησης	3 ^ο				
ECTS	10	Διαλέξεις	ΔΕ	Εργαστήρια / εβδομάδα	
Στόχος Μαθήματος	<p>Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση και η απόκτηση γενικής γνώσης περί του ευρύτερου κλάδου της ναυτιλίας και του δημοσίου και ιδιωτικού ναυτικού δικαίου, του δικαίου της θάλασσας και του διεθνούς εμπορίου. Το μάθημα επιχειρεί να κάνει μία βασική προσέγγιση του αντικειμένου αυτού τόσο από τη νομική σκοπιά όσο και με την εξέταση των συναφών οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών του παραμέτρων. Στόχος είναι η ανάλυση των ζητημάτων που αφορούν τη ναυτιλιακή πολιτική και οικονομία καθώς και στα νομικά ζητήματα του δημοσίου και ιδιωτικού ναυτικού δικαίου. Συνοπτικά η διάρθρωση του μαθήματος χωρίζεται σε τρεις (3) ενότητες που διαρθρώνονται ως εξής:</p> <p>Αρχικά ο φοιτητής εισάγεται στην έννοια και στο περιεχόμενο της γαλάζιας οικονομίας και στη φύση του ναυτιλιακού επιχειρείν από τη νομική και οικονομική σκοπιά. Κατόπιν στο μάθημα αναλύονται όλα τα κρίσιμα νομικά ζητήματα που άπτονται του διεθνούς και εθνικού δημοσίου ναυτικού δικαίου. Τέλος το μάθημα αναφέρεται στα βασικά ζητήματα του ιδιωτικού ναυτικού δικαίου (γενικό ναυτικό δίκαιο), βάσει της εθνικής και διεθνούς νομοθεσίας και της εθνικής και της αγγλικής νομολογίας.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με το πέρας των διαλέξεων-παραδόσεων ο φοιτητής θα είναι σε θέση να γνωρίζει:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνθέτουν ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με σημαντικότητα της γαλάζιας οικονομίας ως βασικού πυλώνα της οικονομίας. ▪ Αναγνωρίζουν τη σημασία της ναυτικής παράδοσης. ▪ Συνθέτουν το νομικό πλαίσιο πάνω στο οποίο εδράζεται το δίκαιο της θάλασσας και να προτείνουν λύσεις νομικού και 				

	<p>στρατηγικού χαρακτήρα.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Επεξηγούν και να εφαρμόζουν λύσεις σε προβλήματα δημόσιου και ιδιωτικού ναυτικού δικαίου και διεθνούς εμπορικού δικαίου ▪ Αναπτύξουν γνώσεις και δεξιότητες χρήσης σχετικά με το δίκαιο των μεταφορών, και με τα συνοδευτικά αξιόγραφα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση της διεθνούς πωλήσεως αγαθών και της μεταφοράς αυτών. 		
Προαπαιτούμενα	Κανένα	Συναπαιτούμενα	Κανένα
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Το Ναυτικό Δίκαιο εν γένει παρουσιάζει πολλαπλό ενδιαφέρον για τον ευρύτερο ελληνικό χώρο τόσο από νομική όσο και από κοινωνική και οικονομική του άποψη: Καταρχάς οι έννοιες της θάλασσας, της νησιωτικότητας, της ενότητας του χερσαίου και θαλασσιού χώρου και του εμπορίου είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την εθνική ιστορική και την πολιτισμική ταυτότητα. Το μάθημα αναλύει πώς αυτές παρουσιάζονται σε νομικό επίπεδο (από τα εθνικά και διεθνή κείμενα). Ομοίως τα ζητήματα Δημοσίου Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου - συναφώς προς την αρχιπελαγική και νησιωτική φύση του τόπου μας με τις τεράστιες ακτογραμμές και τον θαλάσσιο πλούτο- προσφέρουν πολλές προκλήσεις για τον νομικό, αφού -και μάλιστα- πλείστα ζητήματα συναφώς προς το Δίκαιο της Θάλασσας έχουν επιλυθεί στο επίπεδο του Διεθνούς Δικαίου, όμως στην περιοχή και στη γειτονιά μας παραμένουν ανοικτά και επίκαιρα για διάφορους πολιτικούς, στρατηγικούς, οικονομικούς και νομικούς λόγους. Σε κάθε περίπτωση τα αντικείμενα αυτά παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον και προκλήσεις για το σύγχρονο σκεπτόμενο νομικό. Κατ' αυτόν τον τρόπο το Ιδιωτικό Ναυτικό Δίκαιο <i>per se</i> αναφέρεται στις υποθέσεις που προκύπτουν από τη ναυτιλιακή επιχείρηση και τη διαχείριση του πλοίου. Πέρα από την οικονομική διάσταση του πράγματος, ο φοιτητής θα κατανοήσει αμέσως ότι αντικείμενο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για το σύγχρονο νομικό, αφού οι ναυτικές υποθέσεις συνεισφέρουν διαχρονικά στη διαμόρφωση του δικαίου, και δη του ευρύτερου ιδιωτικού δικαίου [ενοχικού δικαίου (συμβάσεις και αδικοπραξίες), του δικαίου των εταιρειών, του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του δικαίου των διεθνών συναλλαγών και δικαίου των μεταφορών εν γένει].</p> <p>Συναφώς προς τα ανωτέρω το μάθημα του Ναυτικού Δικαίου διαρθρώνεται στις ακόλουθες τρεις (3) ενότητες:</p> <p>Στην Πρώτη ενότητα ο φοιτητής εξοικειώνεται με τα γενικότερα οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα και φύση της ναυτιλίας</p>		

(υπό την ευρεία της έννοια), τις ιδιαιτερότητες της θάλασσας και τη σημασία της γαλάζιας οικονομίας για την ανάπτυξη και την ευημερία του τόπου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Η θάλασσα ως χαρακτηριστικό ιστορικής και τρέχουσας εθνικής ταυτότητας (maritime nation).
- Η έννοια της δημόσιας ναυτιλιακής πολιτικής (maritime policy).
- Η έννοια του ναυτιλιακού επιχειρείν (maritime venture) και
- Η έννοια της γαλάζιας οικονομίας (blue economy) και η σημασία αυτής για τη χώρα μας.

Στη Δεύτερη ενότητα ο φοιτητής εισάγεται στα αντικείμενα του Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου και διδάσκεται τη νομοθεσία (εθνική και διεθνή) σχετικά με τα θαλάσσια ύδατα, τις ζώνες ελέγχου & εκμεταλλεύσεως και το πλοίο. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Η αιγιαλίτιδα ζώνη (χωρικά ύδατα – territorial sea), η ανοικτή θάλασσα (high seas), η συνορεύουσα ζώνη (contiguous zone), η αποκλειστική οικονομική ζώνη – AOZ (exclusive economy zone), η υφαλοκρηπίδα (continental shelf), ο εναέριος χώρος, το καθεστώς των στενών, η αρχιπελαγικότητα, νησιωτικότητα, και η θαλάσσια/ναυτική κυριαρχία·
- Το πλοίο (ως υποκείμενο δικαίου), η νηολόγησή του, οι διακρίσεις των διαφόρων πλοίων (λ.χ. τα εμπορικά πλοία, τα σκάφη αναψυχής, τα αλιευτικά και τα πολεμικά πλοία), και οι νομικές ιδιαιτερότητες που τα περιβάλλουν.

Στην Τρίτη ενότητα ο φοιτητής διδάσκεται τα ουσιώδη ζητήματα του Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου. Εδώ αναλύονται τα ακόλουθα νομικά ζητήματα:

- Τα πρόσωπα της ναυτιλίας: Ο πλοιοκτήτης/εφοπλιστής, το πλήρωμα, ο ναυλωτής και τα περιφερειακά επαγγέλματα·
- Οι διαφορές μεταξύ διάσωσης, ρυμούλκησης, και θαλάσσιας αρωγής·
- Τις ναυτικές απαιτήσεις και η εξασφάλιση αυτών (το ναυτικό προνόμιο, η ναυτική υποθήκη, η σύλληψη (η απαγόρευση απόπλου) και η κατάσχεση του πλοίου.

Στην τέταρτη ενότητα ο φοιτητής διδάσκεται τις λειτουργίες του διεθνούς εμπορίου, και ειδικότερα:

	<ul style="list-style-type: none"> - Τα πρωτογενή αγαθά - Τη διεθνή πώληση των αγαθών - Τους τρόπους διεθνούς πληρωμής για την αγορά των αγαθών - Τους τρόπους διεθνούς μεταφοράς των αγαθών - Τα επενδυτικά προϊόντα (commodities trading)
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	6 τηλεδιασκέψεις που θα βιντεοσκοποούνται.
Βιβλιογραφία	<p>Αλεξόπουλος Α., Φουρναράκης Ν., <i>Διεθνείς Κανονισμοί, Ναυτιλιακή Πολιτική και Δίκαιο της Θάλασσας</i> (3η έκδοση, Ίδρυμα Ευγενίδου 2018)</p> <p>Αντάπασης Α., Αθανασίου Λ., <i>Ναυτικό Δίκαιο</i> (Νομική Βιβλιοθήκη 2020)</p> <p>Δεμέστιχας Ε., Βρανίκου Μ., <i>Ναυτιλιακό δίκαιο</i> (Ίδρυμα Ευγενίδου 2008)</p> <p>Ερωτοκρίτου Γ., Αρτέμης Π., <i>Διατάγματα</i> (Λευκωσία 2016)</p> <p>Ηλιόπουλος Η., <i>Ιστορία Γεωγραφία της Ναυτικής Ισχύος</i> (Λιβάνης 2010)</p> <p>Ηρακλείδης Α., <i>Διεθνείς Σχέσεις και Διεθνής Πολιτική</i> (Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 2015)</p> <p>Ιωάννου Κρ., Στρατή Α., <i>Δίκαιο της Θάλασσας</i> (4^η έκδοση , Νομική Βιβλιοθήκη 2013)</p> <p>Κιάντου Παμπούκη Α., <i>Ναυτικό δίκαιο, τόμ. Α</i> (εκδ. 5η, Σάκκουλας, Αθήνα Θεσσαλονίκη 2005)</p> <p>Κιάντου Παμπούκη Α., <i>Ναυτικό δίκαιο, τόμ. Β</i> (εκδ. 6η, Σάκκουλας, Αθήνα Θεσσαλονίκη 2007)</p> <p>Κρασανάκης Α., <i>Η ναυτική ιστορία του ελληνικού έθνους</i> (2008)</p> <p>Μαυρόπουλος Π., (επ.) <i>Sir Julian Stafford Corbett: Αρχές Ναυτικής Στρατηγικής</i> (Εκδόσεις Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας 2015)</p> <p>Μοίρα Π., Μυλωνόπουλος Δ., <i>Ναυτική Γεωγραφία</i> (2^η έκδοση Ευγενίδου Ίδρυμα 2020)</p> <p>Μυλωνόπουλος Δ., <i>Δημόσιο και Ναυτικό Δίκαιο</i> (Σταμούλης 2012)</p> <p>Ρόκας Ι., Θεοχαρίδης Γ., <i>Ναυτικό Δίκαιο</i> (έκδοση 3η, Σάκκουλας 2015)</p>

Ρούκουνας Ε., *Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο* (έκδοση 3η, Νομική Βιβλιοθήκη 2019)

Arizon F. (ed.), *Ship Arrests in Practice* (11th edn, Shiparrested 2018 & 2020)

Συμπληρωματική/ Προαιρετική Βιβλιογραφία

Αντάπασης Α., *Ιδιωτικό Ναυτικό Δίκαιο. Πανεπιστημιακές Παραδόσεις* (Νομική Βιβλιοθήκη 2008)

Αντάπασης Α., *Η Σύμβαση του 1962 για τη Συντηρητική Κατάσχεση Πλοίου* (Αντ. Σάκκουλα 1998)

Αντάπασης Α., *Απαιτήσεις απολαύουσαι ναυτικών προνομίων* (Αθήνα 1976)

Αρτέμης Π., Ερωτοκρίτου Γ., *Αστικά Αδικήματα, τόμ. Α' & Β'* (Αρτέμης - Ερωτοκρίτου 2003)

Γεωργιάδου Μ., *Αδικοπραξίες* (Νομική Βιβλιοθήκη 2009)

Κουλουμπής Κ., *Διεθνείς Σχέσεις: Ισχύς και Δικαιοσύνη* (2008)

Κολιόπουλος Κ., *Η στρατηγική σκέψη από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα* (Ποιότητα 2010)

Κονδύλης Π., *Η Θεωρία του Πολέμου* (Θεμέλιο 1999)

Μυλωνόπουλος Δ., *Το Δίκαιο του Εμπόρου* (2^η έκδοση Νομική Βιβλιοθήκη 2020)

Πολυβίου Π., *Δίκαιο των Συμβάσεων* (Χρυσ αφίνης – Πολυβίου 2014)

Πολυβίου Π., *Η Σύμβαση στο Κυπριακό Δίκαιο – Θεωρία και Πράξη* (Χρυσ αφίνης – Πολυβίου 2017)

Ρόκας Ν., *Αξιόγραφα* (3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη 2019)

Σίμψας Μ., *Το ναυτικό στην ιστορία των Ελλήνων* (Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού, 2006)

Τσουνής Ν., *Θεωρία Διεθνούς Εμπορίου* (Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών 2015)

Υφαντής Κ., *Εισαγωγή στη Στρατηγική* (Σιδέρης 2010)

Φλάμπουρας Δ., *Δίκαιο Διεθνούς Πωλήσεως Κινητών* (Νομική Βιβλιοθήκη 2010)

Baatz Y.(ed), *Maritime Law*, (5th edition, Informa Law Routledge

	<p>2020)</p> <p>Baughen S., <i>Shipping Law</i>, (7th edition, Routledge 2018)</p> <p>Baylis J., Smith S., Owens P., (συγ.) Υφαντής Κ. (επ.) <i>Η Παγκοσμιοποίηση της Διεθνούς Πολιτικής - Εισαγωγή στις Διεθνείς Σχέσεις</i> (μτφ: Ψευτέλη Ε., Κοτσουφού Ε., Επίκεντρο 2013)</p> <p>Baylis J., Smith S., Owens P., <i>The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations</i> (6th edn, Oxford University Press 2014)</p> <p>Benton L., Perl-Rosenthal N., <i>A World at Sea</i> (University of Pennsylvania Press 2020)</p> <p>Carr I., Stone R., <i>International Trade Law</i> (6th edn Routledge 2018)</p> <p>Creveld M., <i>The Transformation of War. The Most Radical Reinterpretation of Armed Conflict Since Clausewitz</i> (Free Press 1991)</p> <p>Grove E., <i>The Future of Sea Power</i> (Annapolis Md., Naval Institute Press, 1990)</p> <p>Hull J. H. (συγ.), Πολυμένης Β. (επ.) <i>Βασικές αρχές των αγορών συμβολαίων και δικαιωμάτων</i> (9η αμερικανική έκδοση, Κλειδάριθμος 2017)</p> <p>Hull J. H., Basu S., <i>Options, Futures and Other Derivatives</i> (10th edition, Pearson 2018)</p> <p>McKendrick E., <i>Force Majeure and Frustration of Contract</i> (2nd edition Informa Law Routledge 2013)</p> <p>Owen D., Halewood L., <i>Economic Warfare and the Sea: Grand Strategies for Maritime Powers, 1650-1945</i> (Liverpool University Press 2020)</p> <p>Theotokas I., Harlaftis G., <i>Leadership in World, Shipping Greek Family Firms in International Business</i> (Palgrave Macmillan 2009)</p>
Αξιολόγηση	<p>Εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου $2 * 20\% = 40\%$</p> <p>Δραστηριότητες Δυναμικής Διαδικτυακής Αλληλεπίδρασης (2) $2 * 5\% = 10\%$</p>

	1 γραπτή τελική εξέταση	50%
Γλώσσα	Ελληνικά	